

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва

СИЛАБУС

ОБЛАДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ /
TRADE ENTERPRISES EQUIPMENT

Інформація про викладача	
Викладач	Шарко Віталій
Науковий ступінь	доктор економічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Соборна 87, каб. 50
Контактний телефон	067 954 25 43
E-mail:	v.sharko@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	-
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Освітній компонент формує у здобувачів вищої освіти базові компетентності – опанування принципів забезпечення торговельно-технологічних процесів обслуговування покупців, вибору, розміщення, експлуатації, технічного обслуговування торговельного обладнання підприємств сфери роздрібної і оптової торгівлі. Вивчення даного компонента сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти цілісності знань та навичок щодо технічного забезпечення торговельно-технологічних процесів обслуговування покупців, вибору, розміщення, експлуатації, технічного обслуговування торговельного обладнання підприємств сфери роздрібної і оптової торгівлі.
Мова викладання	Українська мова
Результати навчання	– знання призначення та сфери використання різних видів обладнання для механізації і автоматизації торговельно-технологічних процесів у магазинах і на складах; – знання технічних характеристик обладнання, конструкції та принципу дії, особливостей його експлуатації в умовах діючих торговельних закладів і складів; – знання основних факторів, що впливають на ефективність функціонування обладнання; – опанування навичок експлуатації обладнання, які необхідні в подальшій професійній діяльності; – вміння здійснювати підбір та обґрунтування вибору

	обладнання для торговельних об'єктів; – вміння ідентифікувати небезпеки та управляти ризиками при використанні різних видів обладнання.					
Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота здобувачів		
Тема 1. Загальні відомості про торговельне обладнання	9	2	2	5	ВПЗ, В, Д	5
Тема 2. Нейтральне обладнання	10	2	2	6	ВПЗ, В, Д	5
Тема 3. Ваговимірювальне обладнання	13	4	4	5	ВПЗ, В, П	10
Тема 4. Обладнання для розрахунку з покупцями	13	4	4	5	ВПЗ, В, Д	10
Тема 5. Обладнання для обліку і управління товарно-грошовим обігом у торгівлі	10	2	2	6	ВПЗ, В, Т	5
Тема 6. Холодильне обладнання	10	2	2	6	ВПЗ, В, П	5
Тема 7. Підіймально-транспортне обладнання	10	2	2	6	ВПЗ, В, Д	5
Тема 8. Фасувально-пакувальне обладнання	10	2	2	6	ВПЗ, В, Д	5
Тема 9. Автоматизовані системи у галузі торгівлі	10	2	2	6	ВПЗ, В, П	5
Тема 10. Обладнання торговельних складів	10	2	2	6	ВПЗ, В, Д	5
Тема 11. Обладнання для позамагазинного продажу товарів	10	2	2	6	ВПЗ, В, П	5
Тема 12. Обладнання для міні-пекарень	10	2	2	6	ВПЗ, В, Т	5
Тема 13. Обладнання для відділів кулінарії	9	2	2	5	ВПЗ, В, Д	5
Тема 14. Торгові автомати	9	2	2	5	ВПЗ, В, Д	5
Тема 15. Системи забезпечення безпеки експлуатації матеріально-технічної бази підприємств торгівлі	10	2	2	6	ВПЗ, В, Т	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15

Разом	180/6	34	34	112	100
Підсумковий контроль – екзамен					
Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: ВПЗ – виконання практичних завдань – 2 бали. В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. Т – тестування – 2 бали. Д – доповідь – 2 бали. П – презентація – 2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (участь у наукових заходах: курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 5 балів; участь у засіданнях дискусійного клубу, виступи з доповідями та публікація тез – 10 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання встановлені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти http://www.vtei.com.ua/doc/2024/dok/8.pdf.				
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Каталог обладнання для підприємств харчування і торгівлі. URL: www.assari.com.ua/catalog.html. 2. Семенюк Д.П., Петренко О.В. Холодильне обладнання : підруч. Київ : Світ книги, 2021. 633 с. 3. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 № 266/95-ВР із змінами та доповненнями станом на 30.12.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text. 4. Шарко В.В., Нижник В.М., Громова О.Є. Формування маркетингово-логістичної служби промислового підприємства. <i>Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки</i>. 2021. № 5. Т. 1. С. 12-17 5. Sharko V.V., Gevko V.L., Vivchar O.I., Radchenko O.P., Budiaiev M.O., Tarasenko O.V. Cloud technologies in business management. <i>Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики</i>. 2021. Т. 4. № 39. С. 294-301. URL : https://fkd.ubs.edu.ua/index.php/fkd/article/view/3473. 6. Голодюк Г., Гургула Н. Моніторинг ринку та оцінка якості вітчизняного торговельного обладнання. <i>Товарознавчий вісник</i>. 2021. 1 (14). С. 155-167. URL: https://doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2021-14-16.				
Політика освітнього компонента					
Організація навчання	Аудиторні заняття з освітнього компонента проводяться згідно затвердженого розкладу. Усі практичні заняття обов'язково проводяться в аудиторіях у затвердженому розкладі. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті ВТЕІ ДТЕУ. Вимоги щодо організації навчання: 1. Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компонента (здобувачі вищої освіти відвідують заняття в обов'язковому порядку; якщо, є факт запізнення на заняття, до заняття не допускаються). 2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих науково-педагогічним працівником. 3. Користування мобільними пристроями під час заняття лише з дозволу науково-педагогічного працівника і тільки з навчальною метою. 4. Здобувач вищої освіти може ознайомлюватись із своїми оцінками та накопиченими балами за допомогою особистого електронного кабінету, що				

	міститься у вільному доступі. 5. Можливість перескладання будь-якого експрес-контролю в разі отримання незадовільної оцінки. Згідно з робочою програмою освітнього компонента окремі теми або їх питання викладаються на лекційних заняттях, інші – вивчаються здобувачем самостійно. Вивчення доцільно розпочати з ознайомлення з програмою дисципліни, а потім переходити до послідовного вивчення окремих тем. Самостійна робота здобувачів вищої освіти повинна проводитися у двох напрямках: – з питань тем освітнього компонента, які розглядалися під час аудиторних занять, увагу слід зосередити на більш детальному вивченні окремих питань; – з питань тем освітнього компонента, які повністю передбачені для самостійного вивчення, необхідно опрацювати та засвоїти матеріал у відповідності з робочою програмою. Для кращого засвоєння матеріалу доцільно по кожній з тем і підтем складати конспект. Перевірка виконання самостійної роботи проводиться науково-педагогічним працівником на практичних заняттях, а також виноситься на поточний контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.
Організація навчання	Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти. Аудиторні заняття з освітнього компонента проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті ВТЕІ ДТЕУ. https://m.vtei.edu.ua/?redirect=0 Вимоги щодо організації навчання: 1. Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компонента (здобувачі вищої освіти відвідують заняття в обов'язковому порядку; здобувачі, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). 2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем. 3. Користування мобільними пристроями під час заняття лише з дозволу викладача і тільки з навчальною метою. 4. Здобувач вищої освіти може ознайомлюватись із своїми оцінками та накопиченими балами в особистому електронному кабінеті, що міститься у вільному доступі. 5. Можливість перескладання будь-якого експрес-контролю в разі отримання незадовільної оцінки. Згідно з робочою програмою освітнього компонента окремі теми або їх питання викладаються на лекційних заняттях, інші – вивчаються здобувачами самостійно. Вивчення доцільно розпочати з ознайомлення з програмою курсу, а потім переходити до послідовного вивчення окремих тем. Самостійна робота здобувачів повинна проводитися у двох напрямках: – з питань тем освітнього компонента, які розглядалися під час аудиторних занять; – з питань тем освітнього компонента, які повністю передбачені для самостійного вивчення, необхідно опрацювати та засвоїти матеріал у відповідності з робочою програмою. Для кращого засвоєння матеріалу доцільно по кожній з тем і підтем

	складати конспект. Перевірка виконання самостійної роботи проводиться викладачем на практичних заняттях, а також виноситься на поточний контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.
Інтеграція ШІ в освітній процес	Інтеграція ШІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ШІ). Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ШІ) правила для здобувачів: 3.1. Дозволене використання ШІ (як допоміжного інструменту) 3.1.1. Планування та генерація ідей Використання ШІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми тез (з обов'язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за тематикою дослідження). 3.1.2. Допомога в дослідженнях Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел. Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ШІ може вигадувати джерела). 3.1.3. Покращення власного тексту Перевірка граматики, орфографії та пунктуації у власноруч написаному тексті. Перефразування власних складних речень для покращення ясності та стилю. Переклад фрагментів тексту з іноземних джерел з обов'язковим подальшим редагуванням, оскільки автоматичний переклад часто буває неточним. 3.2. Заборонене використання ШІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства: 3.2.1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілої роботи, так і окремих абзаців. 3.2.2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ШІ під час іспитів, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для конкретного завдання. 3.2.3. Фальсифікація та вигадкування Використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень. 3.2.4. Делегування ключових завдань Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ШІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу. 3.2.5. Виконання роботи за іншого Використання ШІ для відповідей, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі.

	3.3. Вимоги до декларування та цитування Прозорість є ключовим елементом відповідального використання ШІ. 3.3.1. Обов'язок декларування Здобувач зобов'язаний декларувати факт використання інструментів генеративного ШІ у всіх письмових роботах, що підлягають оцінюванню, зокрема тезах. Виняток: декларування не вимагається для базових завдань, як-от перевірка орфографії чи граматики за допомогою вбудованих редакторів (наприклад, в MS Word). 3.3.3. Формат декларації Декларація має бути представлена в окремому документі «Декларація про використання ШІ». Декларація повинна містити: назву інструменту та компанію-розробника (наприклад, ChatGPT від OpenAI, Gemini від Google); чіткий перелік завдань, для яких використовувався ШІ; підтвердження, що здобувач несе повну відповідальність за фінальний зміст роботи. Приклад повної декларації: Декларація про використання ШІ Під час підготовки даних тез було використано інструмент ChatGPT-4 (OpenAI). Його було застосовано для таких допоміжних завдань: генерація ідей для структури роботи на етапі планування; перефразування трьох речень у розділі 2 для покращення стилістики; генерація базового шаблону для SWOT-аналізу, який був згодом самостійно заповнений та проаналізований. Весь основний текст, аналіз, інтерпретація даних та висновки є результатом моєї власної інтелектуальної праці. Я перевірів(ла) всю інформацію, отриману від ШІ, на точність та достовірність і несу повну відповідальність за зміст цієї роботи.
Відпрацювання пропусків занять	Пропущені заняття в обов'язковому порядку відпрацьовуються: лекційні – шляхом конспектування відповідних тем, практичні – шляхом виконання практичних ситуацій.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування при усному екзамені. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.
Академічна доброчесність	Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf. Політика застосування штучного інтелекту (ШІ) http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/96.pdf.

Інші складові політики компонента	Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він / вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації НПП.
-----------------------------------	---

Затверджено на засіданні кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва 26.01.2026, протокол № 01.

Науково-педагогічний працівник

Завідувач кафедри

Віталій ШАРКО

Алла ТЕРНОВА